

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/380/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115222994
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115222994.1

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: TELESERVIS PLUS a.s., so sídlom: Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, v zastúpení: JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Na vřšku 12, 811 01 Bratislava, IČO: 31 819 702, proti žalovanej: B. K., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom: C.X. XX, XXX XX E., adresa pre doručovanie: F. XX, XXX XX E., štátna občianka SR, o zaplatenie 680,00 € s príslušenstvom a zmluvnými pokutami

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 490 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 490 € od 15.10.2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 81 € predstavujúcich uhradený súdny poplatok 17,82 € a trovy právneho zastúpenia 63,18 €, a to k rukám právneho zástupcu žalobcu JUDr. Alana Streláka, advokáta, Na vřšku 12, 811 01 Bratislava, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.8.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 680 € so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 680 € od 4.11.2014 do zaplatenia, ako aj k náhrade trov konania spočívajúcich v uhradenom súdnom poplatku a trov právneho zastúpenia.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 23.4.2014 bola medzi žalobcom a žalovanou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“) na čiastku 500,00 €, za úrok vo výške 100,00 €, pričom veriteľ si účtoval za poskytnutie úveru servisný poplatok vo výške 90,00 €. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku vo výške 690,00 € uhradiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 2,50 € (splátky úroku) a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 68,25 € (istina vo výške 73,26 %, úrok vo výške 13,55 %, servisný poplatok vo výške 13,19 % z každej jednotlivkej splátky). Prvá splátka bola splatná 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila žalovaná podpisom zmluvy. Žalovaná celkovo uhradila 10,00 €, pričom posledná uhradená suma vo výške 10,00 € bola uhradená dňa 23.4.2014. V súlade s Článkom II. zmluvy bola žalovaná povinná hradiť v 13 mesačných splátkach, pričom prvá splátka bola splatná 10.deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, žalobca jej oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. V Predžalobnej upomienke zo dňa 4.9.2014 žalobca upozornil žalovanú na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V Oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 4.12.2014 žalobca oznámil žalovanej, že celý dlh (zahŕňujúci

nesplatenú časť úveru a odplaty) sa stal splatným ku dňu 3.11.2014. Po zosplatnení záväzku zo zmluvy o úvere žalobca neeviduje žiadnu ďalšiu úhradu. Ku dňu vypracovania návrhu na vydanie platobného rozkazu činí dlžná čiastka 680,00 €, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom v celkovej sume 690,00 € a čiastkou vo výške 10,00 €, ktorá bola uhradená žalovanou (690,00 € - 10,00 € = 680,00 €).

Podľa § 200ea zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a v zmysle vyššie citovaných ustanovení vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe nasledovného skutkového stavu veci:

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.4.2014 súd zistil, že žalovaná uzavrela so žalobcom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť jej bezúčelový hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 500 €, za celkový úrok vo výške 20 % z istiny. Za poskytnutie úveru si žalobca účtoval servisný poplatok vo výške 18 % z istiny, RPMN činila 67,75 %. Žalovaná potvrdila prevzatie istiny v hotovosti pri podpise tejto zmluvy svojim podpisom na zmluve. Žalovaná sa zaviazala uhradiť žalobcovi istinu vo výške 500 €, úrok vo výške 100 €, servisný poplatok vo výške 90 €, celková dlžná čiastka na úhradu: 690 €. Žalovaná sa zaviazala uhradiť žalobcovi úver riadne a včas vrátane úrokov a servisného poplatku v mesačných splátkach, a to nasledovne: v prvých troch mesačných splátkach vo výške 2,50 € (splátky úroku) a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 68,25 € (istina vo výške 73,26 %, úrok vo výške 13,55 % a servisný poplatok vo výške 13,19 % z každej jednotlivej splátky), pričom prvá splátka bola splatná 10.deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Žalobca bol oprávnený žiadať od žalovanej vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí 3 mesiacov od omeškania zaplatenia jednotlivej splátky, ak sa zmluvné strany nedohodli písomne inak. Priemerná RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona bola ku dňu podpisu zmluvy 46,30 %. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú Obchodné podmienky, kde v bode 3. sa mali zmluvné strany dohodnúť, že pokiaľ žalovaná nesplní svoj záväzok podľa článku II zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je žalobca oprávnený požadovať od nej zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky alebo do maximálnej výšky v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., v závislosti od toho, ktorých z týchto skutočností nastane skôr.

Predžalobnou upomienkou zo dňa 4.9.2014 žalobca vyzval žalovanú k zaplateniu neuhradenej čiastky po splatnosti 338,75 €, ktorú sumu ju vyzvali uhradiť do 5 dní od obdržania výzvy. Žalobca v konaní predložil podací hárok s dátumom 5.9.2014, kde v poslednom riadku bolo uvedené meno žalovanej, aj adresa a tento celý riadok bol vyznačený tenším písmom.

Listom zo dňa 4.12.2014 - Oznámenie o zosplatnení záväzku žalobca oznámil žalovanej, že záväzok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú uzavrela so žalobcom dňa 23.4.2014 bol v súlade so zmluvnými podmienkami ku dňu 3.11.2014 zosplatnený z dôvodu jej omeškania so splácaním. Týmto sa stal celý dlh splatný, t.j. istina vrátane úroku zo zmluvnej odmeny vo výške 680 €, so zmluvnou pokutou vo výške 3,3 % z istiny za každý začatý mesiac omeškania, t.j. celkom 33 € a náhradu účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z úveru (najmenej však 67 €), t.j. 100 €. Celková dlžná čiastka činila 813 €. Žalobca ju vyzval zaplatiť uvedenú sumu bezodkladne v hotovosti obchodnému zástupcovi alebo do pokladne spoločnosti, prípadne na jej bankový účet. Uvedená zásielka bola podaná na poštovú prepravu dňa 5.12.2014.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., účinného do 30.4.2014, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 9 ods. 9 citovaného zákona, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 1, veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10d ods. 1 zákona č. 87/1995 Zb., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., účinné do 31.5.2014, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj s poukazom na príslušné vyššie citované ustanovenia Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalovaná odčerpala sumu v celkovej výške 500 €.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. ods. 1, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Súd teda zobral do úvahy poskytnutie úveru žalobcom žalovanej vo výške 500 € na základe spotrebiteľskej zmluvy č. XXXXXXXXXX a túto zmluvu súd podrobil tzv. sudcovskej kontrole s poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, kedy posudzujú

obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd dospel k záveru, že táto neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a preto s poukazom na § 11 ods. 1 je nutné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že uvedená zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. d), t.j. výšku, počet, termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, pretože v zmluve je uvedený údaj o výške splátky 2,50 €, neskôr 68,25 €, kedy je síce v zátvorke definované koľko % z danej splátky ide na istinu, koľko na úrok a koľko na servisný poplatok, avšak zmluva neobsahuje údaj o poradí, v ktorom sa budú jednotlivé splátky priradovať a ako z každej mesačnej splátky bude platená časť na istinu, časť na úrok a časť na ďalšie poplatky, teda táto časť zmluvy nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti úverovej zmluvy.

Ďalej mal súd za to, že zmluva síce obsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j), t.j. ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 46,30 %, avšak to je určené pri zmluve, resp. splátkovom kalendári uzatvorenom na 13 mesiacov, pričom v zmysle § 2 písm. i) citovaného zákona, úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru má byť úroková sadzba vyjadrená ako fixná alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru. To znamená, že sa má jednať o uvedenie RPMN za jeden rok, t.j. 12 mesiacov. Z uvedeného vyplýva, že RPMN nebola dohodnutá v súlade so zákonnou úpravou a preto je nutné hľadiť na túto časť ako neplatnú a vlastne aj neexistujúcu.

Ďalej súd konštatoval, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravuje uplatňovanie index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorej je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsoby konania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, pretože táto je síce v zmluve uvedená ako 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, avšak túto súd posúdil a vyhodnotil ako neplatne dohodnutú s poukazom na nižšie uvedené.

Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou, obvykosť praxe peňažných ústavov.

Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje v apríli 2014: 12,62 % a pri nových úveroch je to úroková sadzba vo výške 10,59 %.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru, aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá, absenciu dohody o výške úroku súd vyhodnotil v neprospech žalobcu a považoval celú zmluvu o revolvingovom úvere za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerancie a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednaní stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristiť) ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o nepomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa

priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 20 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam predstavovala v priemere 10,59 až 12,62 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je vyššia, je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Úrok vo výške 20 % podstatnou a neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo vyššej výške ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytováním pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie úrokovej sadzby vo výške 20 % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 500 € na obdobie 13 mesiacov za neprimerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné. Zároveň vzhľadom na ďalšie vyššie spomenuté nedostatky danej zmluvy súd za použitia § 11 citovaného zákona mal za to, že keďže zmluva neobsahuje potrebné náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne, resp. neplatne a v rozpore s dobrými mravmi, súd s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal a súd potom právne uzatvoril, že nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Súd mal preukázané, že žalovaná odčerpala od žalobcu úver vo výške 500 €, na ktorú sumu učinila úhrady vo výške 10 €, čo vyplynulo z tvrdenia žalobcu, kedy však súd pri hodnotení nároku žalobcu neprihliadal na účtovanie jednotlivých splátok tak, ako to učinil žalobca, s poukazom na vyššie uvedený právny záver. Žalovaná potom nesplatila žalobcovi rozdiel vo výške 490 € a preto k zaplateniu tejto sumy

súd žalovanú zaviazal. Tak ako bolo vyššie citované, súd nepriznal žalobcovi žiadne dohodnuté úroky, ani odmenu, t.j. súd priznal iba čistú dlžnú istinu vo výške 490 €.

Nakoľko súd predmetný nárok posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovanej žalobcovi, súd posudzoval aj výšku úroku z omeškania a mal za to, že žalobca nepreukázal riadne a nepochybne v konaní, že výzvy na zaplatenie dlžnej sumy boli žalovanej doručené, nakoľko predložil len podací hárok o podaní danej zásielky na poštovú prepravu, z ktorej však nie je zrejmý dátum jej doručenia žalovanej. Súd preto vychádzal z § 563 Občianskeho zákonníka a mal za to, že žalovaná sa prvýkrát dozvedela o svojom dlhu voči žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia v žalovanej výške až doručením žaloby s prílohami dňa 14.10.2015 (doručenie fikciou) a teda až dňom 15.10.2015 sa dostala do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu voči žalobcovi. Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania od 15.10.2015 do zaplatenia, pričom v prevyšujúcej časti úroku z omeškania súd považoval žalobu za nedôvodnú. Súd posudzoval aj výšku požadovaného úroku z omeškania a mal za to, že tento je správne uplatnený, nakoľko aj ku dňu 15.10.2015 bola sadzba Európskej centrálnej banky 0,05 %, čo za použitia ustanovenia § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úroku z omeškania 5,05 % ročne a to za použitia § 10d ods. 1 citovaného nariadenia vlády.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vyslovil, že žalobca má právo na náhradu trov konania, avšak len pomerne, v rozsahu pomeru jeho úspechu a neúspechu (úspech: 72%, neúspech: 28%), to znamená, že rozdiel úspechu a neúspechu predstavuje 44 %.

Celková výška trov konania predstavuje sumu 184,11 € z toho titulom uhradeného súdneho poplatku 40,50 € a titulom trov právneho zastúpenia 143,61 € a to za 2 úkony právnej služby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z.: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na začatie konania, každý úkon po 51,45 € plus 2x režijný paušál po 8,39 €, to všetko s pripočítaním 20% DPH.

Následne súd z celkovej sumy trov konania 184,11 € priznal žalobcovi len pomernú časť v rozsahu 44% a to v sume 81 € z toho 17,82 € titulom súdneho poplatku a 63,18 € titulom trov právneho zastúpenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.